

คำมูล คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ

ภาษาไทยเป็นภาษาที่ยืดหยุ่น และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีวิธีการสร้างคำเพื่อเพิ่มคำโดยวิธีการของตนเอง คือ การสร้างคำประสม คำซ้อน คำซ้ำ และมีการสร้างคำที่นำมาจากภาษาต่างประเทศ เช่น การสร้างคำโดยวิธีสมาส สันธิ การลงอุปสรรคของภาษาบาลีสันสกฤต วิธีลงอุปสรรคแบบเขมร

การสร้างคำตามวิธีการของภาษาไทย

1. การประสมคำ
2. การซ้อนคำ
3. การซ้ำคำ

การสร้างคำโดยนำวิธีการของภาษาอื่นมาใช้

1. การใช้อุปสรรค บั๊จจัย และวิภัติ
2. การสมาส
3. การสันธิ
4. การแผลงคำ

ในบทนี้จะกล่าวเฉพาะวิธีการสร้างคำตามวิธีการของไทย โดยนักเรียนต้องเริ่มทำความเข้าใจจากหน่วยย่อยสุดของคำ คือคำมูล

หน่วยศัพท์ที่เล็กที่สุดของภาษาไทยคือ คำมูล คำมูล คือคำที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง ไม่สามารถแยกศัพท์ย่อยออกได้ เช่น

คำมูลพยางค์เดียว	- หมู หมา กา ไก่ เขียว ขาว แดง ดำ ภูเขา ตา ยาย
คำมูลสองพยางค์	- สะดวก สบาย ขนมหัน กระทะ กระที จะเข้ ชะลูด ชุ่ม
คำมูลสามพยางค์	- กะละแม กะละมัง จะละเม็ด มะละกอ จระเข้ สาระแน
คำมูลสี่พยางค์	- โกรโโกโส โกรโโกริก ทะลิตะลาน คะยั้นคะยอ
คำมูลห้าพยางค์	- สัมมะเลเทเมา

* ข้อสังเกต เช่น หมาดำ คำนี้สามารถแยกศัพท์ได้ คือ หมู + ดำ ดังนั้นคำนี้ไม่ใช่คำมูล

หมูอ้วน คำนี้สามารถแยกศัพท์ได้ คือ หมู + อ้วน ดังนั้นคำนี้ไม่ใช่คำมูล

จะละเม็ด คำนี้ไม่สามารถแยกศัพท์เป็น จะ + ละ + เม็ด ดังนั้นคำนี้เป็นคำมูล

การเพิ่มศัพท์ตามวิธีการของคนไทยมี 3 วิธีคือ

1. การประสมคำ คือ การนำคำมูลที่มีความหมายไม่เหมือนกัน ตั้งแต่สองคำขึ้นไปนำมาประสมกัน แล้วเกิดความหมายใหม่ คำที่เกิดขึ้นเรียกว่า คำประสม

หน้าที่ของคำประสม

ก. ทำหน้าที่เป็นนาม สรรพนาม เช่น

พ่อ + พ่อครัว พ่อบ้าน พ่อเมือง พ่อมด พ่อเลี้ยง พ่อเล้า พ่อตา พ่อค้า

แม่ + แม่น้ำ แม่ครัว แม่มด แม่พระ แม่ทัพ แม่เบี้ย แม่ยก แม่เหล็ก แม่นม
 ลูก + ลูกน้ำ ลูกเสือ ลูกช้าง ลูกเล่น ลูกไม้ ลูกน้อง ลูกไล่ ลูกโล่ ลูกหิน
 น้ำ + น้ำตก น้ำตา น้ำเน่า น้ำครำ น้ำคร่ำ น้ำตาล น้ำหวาน น้ำพุ
 ช่าง + ช่างไม้ ช่างเงิน ช่างทอง ช่างเหล็ก ช่างเครื่อง ช่างปูน
 ชาว + ชาวบ้าน ชาวเมือง ชาวไร่ ชาวนา ชาวเกาะ ชาวสวน ชาววัง
 เครื่อง + เครื่องบิน เครื่องร่อน เครื่องเล่น เครื่องใน เครื่องควา
 หัว + หัวหน้า หัวเรือใหญ่ หัวใจ
 นัก + นักเรียน นักร้อง นักการ นักการเมือง นักบิน นักบวช นักกีฬา
 หมอ + หมอผี หมองู หมอพื้น หมอลำ หมอความ หมอดู หมอนวด หมอตำแย
 ของ + ของร้อน ของแข็ง ของเหลว ของกลาง ของเล่น ของใช้ ของกิน
 ที่ + ที่นั่ง ที่นอน ที่ทำกิน ที่อยู่ ที่จอดรถ ที่เขียนบุรี ที่ทำการ ที่ดิน
 การ + การบ้าน การเมือง การรถไฟ การไฟฟ้า การกิน การออกกำลังกาย
 ความ + ความดี ความชั่ว ความเร็ว ความงาม ความหวัง ความตื่นเต้น

ข. ทำหน้าที่เป็นกริยา เช่น

เสีย + เสียเด็ก เสียเปรียบ เสียรู้ เสียแรง เสียหน้า เสียเหลี่ยม
 ยก + ยกคำ ยกเมฆ ยกหาง
 กิน - กินเมือง กินแรง กินนอกกินใน กินที่ กินดิบ กินโต๊ะ กินเปล่า
 +ใจ ตั้งใจ นอนใจ เย็นใจ เป็นใจ ได้ใจ นอกใจ อ่อนใจ เสียใจ ดีใจ
 +ตัว ตั้งตัว เล่นตัว ถือตัว วางตัว แก้วตัว ไว้ตัว ออกตัว ลืมตัว ทำตัว
 +หน้า หักหน้า ได้หน้า ไว้หน้า เสียหน้า ออกหน้า
 +ดี ถือดี อดดี ลองดี ไปดี

ค. ทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ เช่น

กิน+ กินขาด กินแถว กินเมีย กินลึก กินลม กินแบ่ง
 ใจ+ ใจดี ใจร้าย ใจผ่อ ใจแข็ง ใจอ่อน ใจจืด ใจขึ้น ใจลอย ใจปลาชิว ใจเพชร
 ใจแตก ใจง่าย ใจร้อน ใจดำ ใจน้อย ใจเด็ด
 +ใจ หลายใจ สองใจ
 อื่นๆ เช่น คอแข็ง นอกคอก ใต้ดิน สันสูงกลางแปลง เผาชน เดินตลาด

วิธีสร้างคำประสม

ก. สร้างจากคำไทยทุกคำ เช่น

หมอความ ของสูง ที่ราบ แม่ยาย พ่อตา หมดตัว ขายหน้า กินที่

ข. สร้างจากคำไทยกับภาษาต่างประเทศ เช่น

+เขมร	ของขลัง	นายตรวจ	ของโปรด	
+จีน	กินโต๊ะ	เข้าหุ้น	บะหมี่แห้ง	ข้าวต้มก๊วย
	นายห้าง	ค่าตั้ง	ตีตัว	หงายเง็ก
	ไม่เต็มเต็ง	เสี้ยยี่หื้อ	ตัวเต็ง	
+บาลี, สันสกฤต	รถไฟ	เครื่องคิดเลข	ตุนิรภัย	แม่พิมพ์
	นักประพันธ์	ครูใหญ่	เครื่องกล	ซีโรค
	บรรดาศักดิ์	บรรทัดฐาน	ประกันภัย	
	ความยุติธรรม	รถถัง	โรงพิมพ์	พิมพ์ดีด
	ยาเสน่ห์	แขกยาม	นักธรรม	เข้าฌาน
	แถลงการณ์	ข่าวทิพย์	กฎหมาย	
+อังกฤษ	เวียงเบอร์	แป้น้ำ	แท็งก์น้ำ	น้ำก็อก
	พวงหรีด	อิฐบล็อก		

ค. สร้างจากคำภาษาต่างประเทศทั้งหมด เช่น

บาลี+อังกฤษ	รถเมล์	รถบัส	คริสต์มาส	คริสต์ศักราช
บาลี+จีน	รถเก๋ง			
บาลี+สันสกฤต	กิจจะลักษณะ	กฎบัตร	ยานอวกาศ	สังเกตการ
บาลี+เขมร	เมรุมาศ	นพมาศ	เผด็จการ	
บาลี+บาลี	ผลผลิต	การยุทธ์	วัตถุโบราณ	ภาพพจน์
เขมร+สันสกฤต	บายศรี	จันทร์เพ็ญ (ส.+ข)	ตรวจการณ์	ประสพการณ์

ง. สร้างคำเลียนแบบคำสมาส แต่ปนกับคำไทย เช่น

พระพุทธรเจ้า	พลเรือน	พลเมือง	พลขับ	ผลไม้
คุณค่า	น้ำหทัย	สรรพสินค้า	ทุนทรัพย์	เทพเจ้า
ราชวัง	พระอุ	สรรพสิ่ง	พลความ	มูลค่า
ศักดิ์นา	กรมท่า			

2. การซ้อนคำ คือ การนำคำมูลที่มีความหมายหรือเสียงใกล้เคียงกัน หรือเหมือนกันมาซ้อนกัน แล้วทำให้เกิดความหมายใหม่หรือความหมายใกล้เคียงกับความหมายเดิมมีอยู่ 2 ชนิด คือ คำซ้อนเพื่อความหมาย และคำซ้อนเพื่อเสียง

ก. คำซ้อนเพื่อความหมาย คือ การนำคำมูลที่มีความหมายใกล้เคียงกันหรือเหมือนกันมาซ้อนกัน ทำให้เกิดความหมายใหม่หรือเหมือนเดิม แบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ

+เขมร	ทรงอก	แสวงหา	เด็ดขาด	เจียบสงบ	แบบฉบับ
	ยกเล็ก	โง่เขลา	พรมแดน	แมงไม้	ด่าทอ
	เมิลมอง	เมียงมอง	เจียบสังกัด	ถนนหนทาง	เขี้ยวขี้
	สรรหา	เล็อกสรร	เสนียดจัญไร	สตั้บตรับฟัง	ขนบธรรมเนียม
	กล้าหาญ				
+จีน	หุ้่นส่วน	ห้างร้าน	ซื่อแซ่	กักตุน	ตัมตุ้น
	นั่งจ้อ	เก๊กท่า	ถั่วเฉี๋ย		
+อังกฤษ	แบบแปลน	เสื่อเขี๊ด	แบบฟอร์ม	หวยเบอร์	ท้อแป๊บ
	รุ่มสรุ่ม				

3. สร้างจากคำภาษาต่างประเทศทั้งหมด เช่น

บาลี+บาลี	รูปภาพ	กิจธุระ	ภยันตราย	สภสพาน	กฎเกณฑ์
	มารยาสาไถย		รสชาติ		
บาลี+สันสกฤต	อุดมสมบูรณ์	เหตุการณ์	อิทธิฤทธิ์	เวรกรรม	ญาติมิตร
	ยานพาหนะ	สมณพราหมณ์	บาปกรรม		
สันสกฤต+บาลี	ฤกษ์ยาม	ฤทธิเดช	ภิกษุสงฆ์	ยักษ์มาร	พระสงฆ์ มิตร
	สหาย	ฤดูแล้ง	ประชาชน	พระราชอาชฎ์	
สันสกฤต+สันสกฤต	วิพากษ์วิจารณ์	ทรัพย์สินสมบัติ	ศักดิ์ศรี	ประสิทธิ์ประสาท	
เขมร+สันสกฤต	สนุกสนาน	สรงสนาน	เสปียงอาหาร	ขนบประเพณี	
เขมร+บาลี	รูปทรง	สุขสงบ	พละกำลัง	ภูมิลำเนา	
	เสกสรร				
เขมร+เขมร	สนุกสนาน	สงบเสงี่ยม	เลอเลิศ	เฉลิมฉลอง	
	โสรจสรง	อาจหาญ			
เขมร+อังกฤษ	ตรวจปฏิรูป				
จีน+จีน	เฮงชวย	พะงู้			

ข. คำซ้อนเพื่อเสียง คือ การนำมูลที่มีความหมายและเสียงใกล้เคียงกันนำมาซ้อนกัน เพื่อให้เกิดเสียงคล้อยจอง

วิธีสร้างคำซ้อนเพื่อเสียง

1. นำคำมูลที่มีความหมายและเสียง ที่ใกล้เคียงกันนำมาซ้อนกัน เช่น

ก่อเกิด	แก่งกล้า	แข็งขัน	แข่งขัน	ขับขี้	ขัดข้อง	เคร่งเครียด
ค้ำคาง	เปลี่ยนแปลง	ปรับปรุง	ห้องหับ	ว่างเว้น	เสื่อสาด	เสื่อสาง
ร้างรา	ทรุดโทรม	เจ็ดจ้ำ	เจ็ดฉาย	ซาบซึ้ง	แน่นหนา	บู้บี้

2. สร้างคำที่มีเสียงคล้ายกับคำมูลที่เป็นคำหลัก เสียงที่สร้างขึ้นมาไม่มีความหมายมีหน้าที่เพียงก่อให้เกิดเสียงคล้อยจอง ความหมายของคำยังคงอยู่ที่ศัพท์หลัก และอาจมีหลายพยางค์ เช่น (ตัวเอนคือเสียงที่ซ้อนคำเดิม)

โยกเยก	เยินยอ	โอนเอน	อุบอุบ	ย้งยิ้น
ยัดเยียด	ไป่ปด	ซิงซัง	เทือกเถาเหล่ากอ	
ภูเขาเลากา	ผลหมากรากไม้	โกหกปกกลม	ข้าเก่าเต่าเลี้ยว	
ผ้าผ่อนท่อนสไบ	อดตาหลับขับตานอน		จุดหมายปลายทาง	
ถนนร่นแควม	บ้ำบอคอแตก	น้ำใสใจจริง	ต้อนรับขับสู้	ขับไล่ไล่ส่ง
เกี่ยวดองหนองยุ่ง	ไร่นาสาโท	*กวาดแกวด	กินแกม	
ดีเด่ *	มองเมิง	กระดุกกระเดี้ยว	ขนมขตั้ม *	

* (คำซ้อนชุดนี้ บางก็เรียก คำอุทานเสริมบท)

3. คำมูลที่มีเสียงซ้อนกันอยู่ มีลักษณะเป็นเสียงควบคู่ ดังนั้นคำชนิดนี้ อาจเรียกว่าเป็นคำมูลที่มีเสียงซ้อนกัน แต่บางท่านก็จัดเป็นคำซ้อนเพื่อเสียง เช่น

โลเล	โยเย	งอแง	วอกแวก	ลอกแลก
ตุงตุง	โตกตาก	ตึงตึง	ต่องแต่ง	ร่อแร่
จุกจิก	ดุกดิก	จุ่มจุ่ม	รุ่งริง	เล่อล่า
คะยั้นคะยอ	ตะลี้ตะลาน	ตะกรุ่มตะกราน	สะเปะสะปะ	ชะม้กชะม้มัน
ขมุกขมัว	มะลอกมะแลก	ประนีประนอม	กะโตงกะเตง	กะร๋องกะร๋แง

3. การซ้ำคำ คือ การนำคำมูลมาซ้ำคำกันเพื่อให้เกิดความหมายที่ใกล้เคียงความหมายเดิมหรือเกิดความหมายใหม่เมื่อซ้ำแล้วสามารถใช้ไม่ยากเขียนแทนคำซ้ำนั้นได้ ดังนั้นคำที่มีรูปเหมือนกันเช่น นานา จะจะเป็นคำมูล ไม่ใช่คำซ้ำ ส่วนคำที่ทำหน้าที่ต่างกันในประโยคก็ไม่ใช่คำซ้ำ เช่น

สถานที่ที่ฉันชอบมากที่สุดคือสวนสาธารณะ	ที่ที่ ไม่ใช่คำซ้ำ
ของของใคร ทิ้งไว้เกะกะ	ของของ ไม่ใช่คำซ้ำ
คนคนนี่ไม่น่าคบเลย	คนคน ไม่ใช่คำซ้ำ

คำซ้ำจำแนกตามความหมายได้ 10 ชนิด ดังนี้

1. ซ้ำแล้วมีความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น
  - น้องๆ พี่ๆ ญาติๆ เด็กๆ ใครๆ เพื่อนๆ
2. ซ้ำแล้วบอกจำนวนมาก หรือแยกจำนวน เช่น
  - ซิ่นๆ ห่อๆ ตู้อๆ ห้องๆ ทุ่งๆ ชุดๆ
3. ซ้ำแล้วบอกกริยาซ้ำๆ เช่น
  - พุดๆ กินๆ อ่านๆ ดูๆ นั่งๆ นอนๆ ฟังๆ เขียนๆ

4. ซ้ำแล้วบอกพวก กลุ่ม ลักษณะ รูปพรรณสัณฐาน เช่น
  - ชาวๆ อ้วนๆ เล็กๆ หลังกๆ หน้าๆ กลมๆ
5. ซ้ำแล้วบอกสถานที่ หรือเวลาอย่างไม่เจาะจง เช่น
  - เช้าๆ บ่ายๆ สายๆ ค่ำๆ ไกลๆ แลวๆ ช้างๆ
6. ซ้ำแล้วความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น
  - อยู่ๆ ไปๆ ไปๆ มาๆ กลัวยๆ สงๆ หมูๆ สดๆ ร้อนๆ ฝันๆ ลวกๆ งูๆ ปลาๆ เดียวๆ ฝึๆ
7. ซ้ำแล้วมีความหมายทำนองสั่ง เช่น
  - ดีๆ เร็วๆ นิ่งๆ เงียบๆ เบาๆ ซ้ำๆ
8. ซ้ำแล้วแสดงอาการหรือเหตุการณ์ที่ต่อเนื่อง เช่น
  - พรอยๆ หยิมๆ พรวดๆ จักๆ
9. ซ้ำแล้วเน้นความรู้สึก โดยการใส่เสียงสูงเน้น เช่น
  - ช้วยส่วย ดีดี เก็งแก่ง ต้ายต้าย ร้วยรวย ต้าดำ
10. ซ้ำเพื่อเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น
  - เหมียวๆ โครมๆ ไสกๆ อูแว้วๆ ชู่ๆ เปรี๊ยะๆ

แบบทดสอบ

1. คำคู่ใดต้องใช้เป็นคำซ้ำเท่านั้น (มี.ค.42)

1. งกๆ เงินๆ	2. ชั่วๆ ดีๆ
3. ซ้างๆ คุณๆ	4. หลบๆ ซ่อนๆ
2. คำซ้อนทุกคำในข้อใดมีโครงสร้างเช่นเดียวกับคำซ้อน”ใหญ่โตโอฬาร” (มี.ค.42)

1. ร้องรำทำเพลง, ปวดหัวตัวร้อน	2. แก้วแหวนเงินทอง, ข้าทาสบริวาร
3. เหล้ายาปลาบั้ง, แม่น้ำลำคลอง	4. ภูตผีปีศาจ, เยื่อใยไมตรี
3. ดาราเป็นนักข่าวที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ เธอจะติดตามไปถึงที่มาของแหล่งข่าวอย่างต่อเนื่อง โดยไม่หวาดหวั่นต่ออันตรายใดๆ เธอจึงได้รางวัลผู้สื่อข่าวดีเด่น
ข้อความข้างต้นมีจำนวนคำประสมและคำซ้อนตามข้อใด (มี.ค.42)

1. คำประสม 7 คำ คำซ้อน 3 คำ	2. คำประสม 6 คำ คำซ้อน 4 คำ
3. คำประสม 5 คำ คำซ้อน 5 คำ	4. คำประสม 4 คำ คำซ้อน 6 คำ

4. คำซ้อนในข้อใดมีวิธีประกอบคำต่างกับข้ออื่น (มี.ค.42)
1. ตื่นลึกหนาบาง ข้าเจ้าบัววนาย ปู่ย่าตายาย
  2. เกิดดอกออกผล เก็บภาษีเรียกอากร จุดได้ตามไฟ
  3. ขบเขี้ยวเคี้ยวฟัน ล้มหนอนนอนเสื่อ ก่อร่างสร้างตัว
  4. กู้หนี้ยืมสิน ทำไร่ไถนา อุ้มลูกจูงหลาน
5. ข้อใดมีคำสมาสและคำประสมจำนวนเท่ากัน (มี.ค.42)
1. อติเรก ถ่ายทอด ประทานพร อำนาจรัฐ
  2. ฆาตกรรม สมัยนิยม สามัญชน เบญจวรรณ
  3. วิทวัสาร์ ชัยเกรวี กลโกง มารสังคม
  4. สัจนิยม อัฐทิศ ภัยธรรมชาติ ชัตติยานารี
6. ข้อความต่อไปนี้ไม่มีคำซ้อนกี่คำ (ต.ค.42)
- ธรรมชาติสรรคส์สร้างสิ่งดี ๆ ให้มวลมนุษย์ แต่มนุษย์เป็นผู้ทำลายจนโลกเปลี่ยนแปลง จึงต้อง
 ตักเตือนกันให้นำโลกเข้าสู่สภาพเดิมโดยเร็วไว
1. 2 คำ
  2. 3 คำ
  3. 4 คำ
  4. 5 คำ
7. คำประสมทุกคำในข้อใดมีส่วนประกอบเหมือนคำว่า “คนพิมพ์ดีด” (ต.ค.42)
1. เครื่องตัดหญ้า รถลอยฟ้า
  2. คนเก็บขยะ นักการเมือง
  3. หัวก้าวหน้า ผู้ใจบุญ
  4. ห้องนั่งเล่น ผ้ากันเปื้อน
8. ข้อใดมีคำซ้ำที่ใช้เป็นคำเดี่ยวไม่ได้ (ต.ค.41)
1. กำลังเดินๆ อยู่ฝนก็ตก
  2. เรื่องนี้เกิดขึ้นจริงๆ เชื้อเถอะ
  3. นักมวยฝ่ายแดงทำหน้างๆ เมื่อถูกจับแพ้
  4. เปิดพัดลมเบาๆ เดี่ยวจะเป็นหวัด
9. คำในข้อใดเป็นคำประสมทุกคำ (ต.ค.41)
1. แผงลอย โอดครวญ เสื่อนอน ผักคอง
  2. เรือนแพ เผ็ดร้อน ไขมัน โหยหวน
  3. มืออาชีพ หอบหิ้ว กล่องข้าว ปาวร้อง
  4. เดินหน้า ช้องใจ ร่างทรง อ่อนโยน
10. คำซ้ำคู่ในข้อใดมีความหมายเปลี่ยนไป (ต.ค.41)
1. เขาอยู่ด้วยกันอย่างลุ่มๆ ดอนๆ
  2. เขาเบื่องานจึงทำๆ หยุดๆ
  3. เขากังวลว่าจะตรกรถไฟจึงหลับๆ ตื่นๆ
  4. คนไทยส่วนใหญ่มีนิสัยกินทิ้งๆ ขว้าง
11. ประเภทของคำในข้อใดต่างกับข้ออื่น (ไทย กข 40)
1. กลมกลืน หนักแน่น บีบคั้น ล่มจม
  2. แก้น้ำ ถ่อมตัว เข้าหม้อ ถอดสี
  3. ฟืนไฟ เลื้อยแสง ปากคอก คลอนแคลน
  4. โยกโย้ ทรวดโทรม คลอนแคลน ถากถาง

12. คำซ้ำในข้อใดบอกความหมายที่ชัดเจน (ไทย กข 40)

1. ฉันว่าวันนั้นเธอใส่เสื้อเขียวๆ
2. ตกอยู่แถวๆ นี่แหละทำไมถึงหาไม่เจอก็ไม่รู้
3. ถ้าจะให้เข้าใจคุณควรอธิบายเป็นประเด็นๆ จึงจะถูก
4. สงครามอ่าวเปอร์เซียทำให้ทหารอิรักตายเป็นพันๆ คน

13. คำที่เสียงซ้ำในข้อใด ทำหน้าที่เป็นคำซ้ำ (ไทย กข 40)

1. ความรู้รู้ยิ่งได้ สิ้นทรัพย์
2. รอนรอนอ่อนแสงพระสุริยา
3. แม่ลาลาลดให้ หาศรี
4. ยามคืนคืนทุกข์ทั้ง กลางไพร

เฉลย

1. ตอบข้อ 3 ซ้ำๆ คู่ๆ ต้องซ้ำอย่างเดียว ถ้าไม่ซ้ำจะเป็น ซ้ำๆ คุณ ความหมายจะเปลี่ยนไป
  1. งกๆ เงินๆ เท่ากับ งกเงิน
  2. ชั่วๆ ดีๆ เท่ากับ ชั่วดี
  4. หลบๆ ซ่อนๆ เท่ากับ หลบซ่อน
2. ตอบข้อ 4 ภูต+ผี+ปีศาจ, เยื่อ+ใย+ไมตรี เป็นคำซ้อน 3 คำ เหมือนกันใหญ่+โต+โอฬาร
  1. ร้อง+รำ+ทำ+เพลง ปวด+หัว+ตัว+ร้อน
  2. แก้ว+แหวน+เงิน+ทอง+ผ้า+ทาส+บริวาร
  3. เหล้า+ยา+ปลา+ปิ้ง แม่+น้ำ+ลำ+คลอง
3. ตอบข้อ 2 คำประสม 6 คำ คือ นักข่าว, รับผิดชอบ, หน้าที่, ที่มา, แหล่งข่าว, ผู้สื่อข่าว คำซ้อน 4 คำ คือ ติดตาม, ต่อเนื่อง, หวาดหวั่น, ดีเด่น
4. ตอบข้อ 3 ขบเขี้ยวเคี้ยวฟัน, ล้มหมอนนอนเสื่อ, ก่อร่างสร้างตัว ทั้ง 3 คำ มีสัมผัสกลางคำ ข้ออื่น มีสัมผัสกลางคำ เพียงคำเดียว
  1. ตื่นลึกหนาบาง ข้าเจ้าบ่าวนาย ปู่ย่าตายาย
  2. เกิดดอกออกผล เก็บภาษีเรียกอากร จุดได้ตามไฟ
  3. กู้หนี้ยืมสิน ทำไร่ไถนา ชุ่มลูกจูงหลาน
5. ตอบข้อ 3 สมาส 2 คำ คือ วิทธุสสาร ชัยภริ ประสม 2 คำ คือ กลโกง มารสังคม
  1. สมาส 1 คำ คือ อติเรก ประสม 3 คำ คือ ถ่ายทอด ประธานพร อำนาจรัฐ
  2. สมาส 4 คำ คือ ฆาตกรรม สมัยนิยม สามัญชน เบญจวรรณ
  4. สมาส 3 คำ คือ สัจนิยม อัฐทิศ ชัตติยนารี ประสม 1 คำ คือ ภัยธรรมชาติ
6. ตอบข้อ 3 4 คำ คือ สรรค์สร้าง, เปลี่ยนแปลง, ตักเตือน, เร็วไว
7. ตอบข้อ 4 คนพิมพ์ดีด (นาม+กริยา+กริยา)
8. ตอบข้อ 4 ใช้คำว่า เปิดพัดลมเบาๆจะเป็นหวัด ไม่ได้

9. ตอบข้อ 4

1. โอดครวญ - ซ้อน
2. เผ็ดร้อน โหยหวน – ซ้อน
3. หอบหิ้ว ป่าวร้อง - ซ้อน

10. ตอบข้อ 1 ลุ่มๆ ดอนๆ – ไม่สม่่าเสมอ ลุ่มดอน – ที่ลุ่ม ที่ดอน

11. ตอบข้อ 2 เป็นคำประสมทุกคำ ข้ออื่นเป็นคำซ้อนทุกคำ

12. ตอบข้อ 3 เจาะจงว่าแยกเป็นประเด็น ข้ออื่นบอกใจความไม่แน่นอน

13. ตอบข้อ 2 รอนๆ ใช้ไม้ยมกแทนได้

เก็บตก

กระพืดกระเพียด	ว.อาการที่โกรธ หรือแสร้งทำโกรธ
กระมิดกระเมี้ยน	ว.แสดงอาการซ่อนอายุลับๆ ล่อๆ
กระย่องกระแย่ง	ว.ไม่ถนัด ไม่แข็งแรง (ใช้แก่อาการเดินที่เหยียบไม่ถนัด)
กระเข้กกระแห้ง	ก.เขย่งดูแล้วเขย่งดูอีก ขะเข้อแย่ง ก็ว่า
กระสับกระส่าย	ว.มีอาการรีบร้อนอย่างเหนื่อยหอบ
กระเหียนกระหือรือ	ก.แสดงอาการฮึดฮัดเข้าไปส่ออย่างเอาจริงเอาจัง
ขะมักเขม้น	ก.รีบทำ ตั้งใจทำอย่างจริงจัง
กุลีกุจอ	ก.ช่วยจัดช่วยทำอย่างเอาจริงเอาจัง